

SCANDLYNX

Informasjon om oppfølging av GPS-merkede gauper i beitesesongen 2025

Scandlynx:

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har forsket på gaupe de siste 30 årene. Målet er å øke kunnskapen om gaupas økologi for å sikre en bærekraftig og kunnskapsbasert forvaltning av arten i vårt flerbrukslandskap.

Hva forsker vi på

- Hvordan hus, hytter, veier og jernbane påvirker gaupas bevegelser.
- GPS-data fra hunngauper forbedrer overvåkingsmetodene.
- Hva gaupa spiser gaupa og hvor ofte den dreper.

Oppdragsgiver

Miljødirektoratet og Statsforvaltere.

Les mer:

Om prosjektet:
<https://scandlynx.nina.no/>

Følg gaupene:

<https://www.dyreposisjoner.no/>

Kontaktpersoner

Østlandet

Karl Ove Tvete (95121762)
karl.tvete@nina.no

Tingvoll

Erling Meisingset (NIBIO)
erling.meisingset@nibio.no

PROSJEKTLEDER

John Odden

John.odden@nina.no

Forskningsprosjektet Scandlynx følger sommeren 2025 totalt elleve GPS-merkede gauper – fire hunngauper og sju hanngauper (se figur nedenfor). De fleste dyrene er merket på Østlandet, men én hanngaupe er merket i Tingvoll i samarbeid med NIBIO. [NIBIO](https://nibio.no).

Oppfølging av hanngauper

For å dokumentere byttedyr drept av gaupene, gjennomføres det to intensive registreringsperioder for hanngaupene – én om sommeren og én om vinteren. Hver periode varer i to uker. I disse periodene er GPS-halsbåndene programmert til å registrere posisjoner **hvert 20. minutt**. Feltpersonell undersøker alle områder der gaupene har oppholdt seg i minst 20 minutter for å identifisere eventuelle byttedyr.

Utenom de intensive periodene tar halsbåndene posisjoner **annenhver time**. Dette gir et mindre detaljert bilde av gaupenes bevegelser. Halsbåndene faller av etter omtrent ett år. Det vil også kunne gjennomføres mer sporadiske søk etter byttedyr i denne perioden på steder hvor gaupene har oppholdt seg i minst to timer.

Oppfølging av hunngauper

Målet med å følge hunngaupene over flere vintre er å forbedre metodene for overvåking. På grunn av begrenset batterikapasitet i senderne, er det imidlertid ikke mulig å følge hunngaupene like tett som hanngaupene. Det vil derfor ikke bli gjennomført intensive registreringsperioder for disse dyrene.

Et viktig delmål er å undersøke i hvilken grad dagens overvåkingsmetoder fanger opp hunngauper med unger. For å unngå at vi påvirker denne

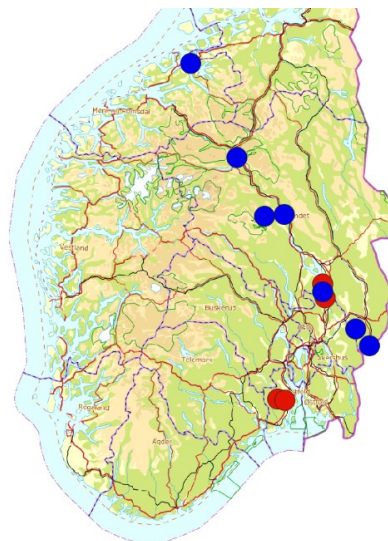
undersøkelsen, vil alle posisjonene til GPS-merkede hunngauper være skjermet for offentligheten fram til halsbåndene faller av.

Gauper i beiteområder for sau

Fem av hanngaupene beveger seg i beiteområder for sau. Vi følger en hanngaue på Tingvoll, tre hanngauper i Gudbrandsdalen og en hanngaue vest for Mjøsa. Den ene unge hanngaupen i Gudbrandsdalen er foreløpig spredning nordover i dalføret så vi vet ikke hvor han til slutt vil slå seg ned.

Byttedyrundersøkelser gjennomføres av personell fra NINA og NIBIO, samt lokale frivillige. Ved funn av beitedyr varsles eier (beitelag dersom merket er borte) og Statens naturoppsyn (SNO). SNO gjør en selvstendig vurdering av dødsårsak. Etter beitesesongen oversender vi kart over forflytninger til gaupene og alle funn av døde beitedyr fra gaupene til Statsforvalterne.

Det er viktig for prosjektet at gaupene behandles som andre umerkede gauper i bestanden. Vi vil derfor ikke varsle beitelag hver gang en merket gaue er i beiteområder. Alle gaupene kan følges på Dyreposisjoner.no med en måneds forsinkelse.

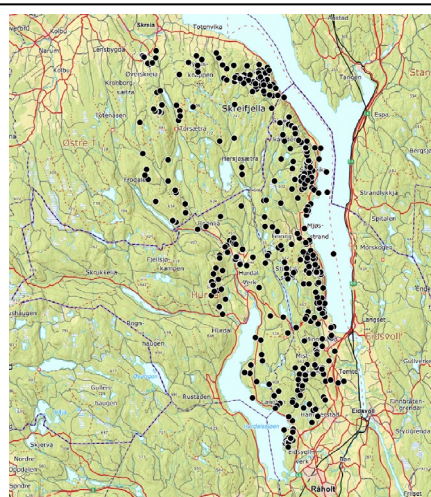

Prosjektet følger fire hunngauper (røde prikker) og sju hanngauper (blå prikker)

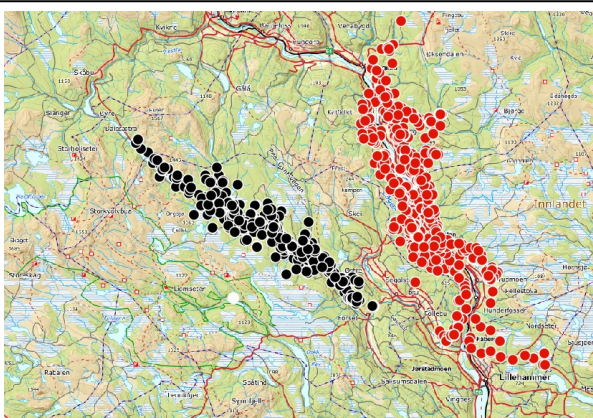
Kart over forflytningene til hanngauper i beiteområder fra merking til mai

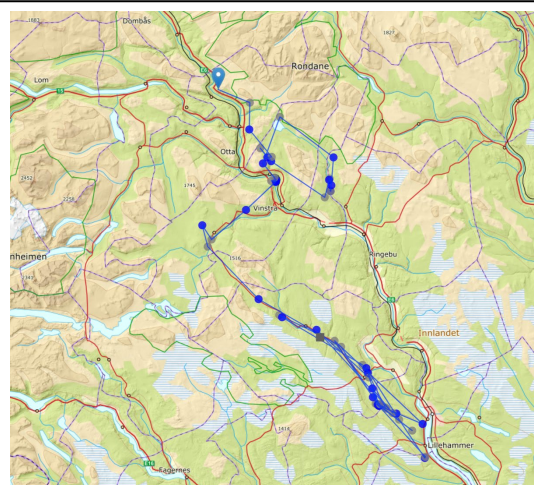
Forflytning til hanngaue M353 på Tingvollhalvøya fra merking 11. mars til 1. mai.

Forflytning til hanngaue M349 vest for Mjøsa fra merking 22. februar til 1. mai.

Forflytning til hanngaue M348 (røde prikker) og M351 (sorte) i Gudbrandsdalen fra merking til 1. mai.

Forflytning til den unge hanngaupa M355 fra merking 12. mars til 9. mai. Denne hannen er på spredning.